

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 19, 2019

Nummer 19, 2019

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2019:3459](#) 19-09-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:7721](#) 19-09-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:7687](#) 17-09-2019

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2019:3351](#) 12-09-2019

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2019:2504](#) 11-09-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:7276](#) 03-09-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:4472](#) 23-05-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:3695](#) 25-04-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:3052](#) 04-04-2019

Rechtbank

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2019:3948](#) 28-08-2019

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2019:3359](#) 30-07-2019

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 18-06-2019

Haddad t. Spanje

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Convenant. Geen bewuste afwijking van de wettelijke maatstaven. Grove miskenning van de wettelijke maatstaven. Hof berekent de te betalen alimentatie en stelt die lager vast dan de rechtbank.

Partijen zijn in een echtscheidingsconvenant ten aanzien van de partneralimentatie het volgende overeengekomen:

‘Artikel 2. PARTNERALIMENTATIE

2.1 Partijen stellen de huwelijksgelateerde behoefte van de vrouw hierbij vast op € 3.513,- netto per maand, uitgaande van een netto gezinsinkomen van € 7.646,- per maand en kosten van de kinderen van € 1.790,- per maand. De vrouw kan gedeeltelijk in eigen inkomen voorzien. De aanvullende behoefte bedraagt € 3.449,- netto per maand.

2.2 Op basis van de aldus vastgestelde behoefte en draagkracht komen partijen overeen, dat de man aan de vrouw met ingang van 1 januari 2020 zal bijdragen in het levensonderhoud van de vrouw met een bedrag van € 500,- bruto per maand, welk bedrag bij vooruitbetaling maandelijks aan haar worden voldaan.

2.3 In afwijking van de wettelijke termijn komen partijen overeen dat de man de in artikel 2.2 bepaalde alimentatie aan de vrouw verschuldigd is tot 01 augustus 2028, te rekenen vanaf 1 januari 2020.’

De rechtbank heeft op verzoek van de vrouw de echtscheidingsbeschikking, waarin de relevante bepalingen uit het convenant waren opgenomen, en het convenant gewijzigd en de partneralimentatie vastgesteld op € 4.450 per maand.

De man is in hoger beroep gegaan. Hij voert het volgende aan. De partneralimentatie kan slechts worden gewijzigd in geval van een zeer ingrijpende wijziging van omstandigheden en hiervan is thans geen sprake. In artikel 2.2 en 2.3 van het convenant is immers opgenomen dat de partneralimentatie tot 1 januari 2020 nihil bedraagt en vervolgens tot 1 augustus 2020 € 500 per maand, en dit betreft een termijn als bedoeld in artikel 1:401 lid 2 BW. Verder zijn

partijen in het convenant bewust afgeweken van de wettelijke maatstaven zodat artikel 1:159 lid 3 BW naar analogie moet worden toegepast. De bewuste afwijking blijkt uit de inhoud van het convenant en het feit dat de huurinkomsten van de man niet in het convenant vermeld staan terwijl partijen hiervan op de hoogte waren. Verder blijkt dit uit het feit dat in het convenant niets vermeld staat over de hoogte van het inkomen en de draagkracht van de man.

De vrouw voert gemotiveerd verweer. Partijen zijn niet bewust afgeweken van de wettelijke maatstaven. Partijen hebben op grove wijze de wettelijke maatstaven miskend. Het komt erop neer dat de in het convenant opgenomen partneralimentatie natte vingerwerk is geweest.

Het hof overweegt als volgt. Naar het oordeel van het hof is van een termijn als bedoeld in artikel 1:401 lid 1 en 2 BW geen sprake, nu hier een termijn wordt bedoeld waarmee een einde wordt gemaakt aan de alimentatieverplichting. Dat is in casu niet het geval.

Het hof overweegt dat duidelijk is dat partijen zijn afgeweken van de wettelijke maatstaven. De stelling van de vrouw dat enkel is gerekend met het dga-salaris van de man is niet betwist, terwijl niet in geschil is dat de man naast zijn dga-salaris in ieder geval ook huurinkomsten genereerde.

Volgens de man zijn partijen ook bewust afgeweken van de wettelijke maatstaven, maar naar het oordeel van het hof heeft de man onvoldoende feiten en omstandigheden gesteld waaruit dit blijkt. Dat partijen ten aanzien van de kinderalimentatie zijn overeengekomen dat deze in 2018 wordt heroverwogen is hiertoe volstrekt onvoldoende. Evenmin blijkt dit uit het feit dat de huurinkomsten van de man niet in het convenant zijn vermeld en dat enkel wordt verwezen naar de draagkracht van de man zonder nadere uitwerking. Een bewuste afwijking impliceert dat partijen wisten dat in dit geval de man over een hogere draagkracht voor de betaling van partneralimentatie beschikte, maar dat partijen die beschikbare draagkracht niet hebben omgezet in partneralimentatie, terwijl de vrouw hier wel behoefte aan had. Uit het convenant blijkt niet wat de draagkracht van de man volgens de wettelijke maatstaven zou zijn en evenmin dat partijen ten aanzien van de partneralimentatie bewust zijn afgeweken van de wettelijke maatstaven.

Conclusie is dat de man tegenover de gemotiveerde betwisting door de vrouw onvoldoende concreet heeft onderbouwd dat partijen bewust zijn afgeweken van de wettelijke maatstaven. Aan het leveren van bewijs wordt derhalve niet toegekomen.

Het hof volgt daarmee de vrouw in haar stelling dat de in het convenant overeengekomen afspraak met betrekking tot de partneralimentatie is aangegaan met grove miskenning van de wettelijke maatstaven. Door de ruime (onverplichte) aflossingen op de (zakelijke) schulden en het feit dat de huurinkomsten van de man niet zijn meegenomen, bestaat er een duidelijke

wanverhouding tussen de partneralimentatie waartoe de rechter zou hebben beslist en die welke partijen zijn overeengekomen.

Na behoefte en draagkracht te hebben vastgesteld, oordeelt het hof dat de man een partneralimentatie van € 3.311 per maand kan betalen en stelt deze vast.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 19-09-2019

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2019:3459

Zaaknummer: 200.248.010_01

RECHTSPRAAK

Pensioenverweer. Dit verweer staat niet ten dienste van een echtgenoot die in eerste aanleg zelf om echtscheiding heeft verzocht en die heeft verkregen, ook al wordt in hoger beroep dat verzoek alsnog ingetrokken. Verwijzing naar HR 7 april 2017, ECLI:NL:HR:2017:636.

Partijen zijn in 1993 met elkaar gehuwd in gemeenschap van goederen. Zij hebben twee kinderen, van wie eentje meerderjarig is en de ander in 2020 meerderjarig wordt. De vrouw heeft in eerste aanleg onder andere om echtscheiding verzocht, omdat het huwelijk naar haar mening duurzaam ontwricht is. De man heeft bij verweerschrift zelfstandig om echtscheiding verzocht, ook omdat het huwelijk duurzaam ontwricht is. In de loop van de procedure zijn partijen het eens geworden over de in een ouderschapsplan te regelen zaken, alsmede over de partneralimentatie. Zij hebben verzocht de kwesties die de verdeling betreffen aan te houden. De rechtbank heeft de echtscheiding uitgesproken, beslist overeenkomstig de overeenstemming tussen partijen en de verdelingskwesties aangehouden voor drie maanden.

De vrouw is in hoger beroep gegaan. Zij trekt in hoger beroep haar verzoek om echtscheiding in. Dat motiveert zij als volgt. Volgens de vrouw dreigen haar aanspraken op het door de man tijdens het huwelijk in het Verenigd Koninkrijk opgebouwde pensioen – met een waarde van naar schatting ruim één miljoen Britse pond, waarvan aan de vrouw in beginsel de helft toekomt – teloor te gaan indien deze aanspraken niet tijdig worden geformaliseerd. Dat lijkt niet te gebeuren. Mede doordat de vrouw haar toekomstperspectief drastisch ziet verslechteren, is zij haar huwelijk meer gaan waarderen en opteert zij daarvoor. Alle feiten en omstandigheden afwegend betwist zij dat het huwelijk van partijen dermate is ontwricht dat dit een echtscheiding rechtvaardigt.

De man heeft hiertegen aangevoerd dat ook de vrouw in eerste aanleg zelfstandig heeft verzocht de echtscheiding uit te spreken. Naar zijn mening staat in die situatie voor de vrouw geen hoger beroep tegen de echtscheiding open en kan zij evenmin een beroep doen op het pensioenverweer. Hij heeft daarbij verwezen naar de uitspraak van de Hoge Raad van 7 april 2017, ECLI:NL:HR:2017:636.

Het hof oordeelt als volgt. De geschetste gang van zaken in aanmerking genomen, is het hof

van oordeel dat de vrouw, nu zij in eerste aanleg op het punt van de door haar verzochte echtscheiding de uitspraak heeft gekregen waarom zij had verzocht, geen te respecteren processueel belang heeft om die beslissing in hoger beroep alsnog aan te tasten. Voor de vrouw staat dan ook geen hoger beroep open tegen de uitgesproken echtscheiding. Dat betekent ook dat de vrouw in hoger beroep niet de mogelijkheid heeft om haar verzoek tot het uitspreken van de echtscheiding alsnog in te trekken. Omdat de echtscheiding zowel door haarzelf als door de man is verzocht en toegewezen, heeft de vrouw evenmin de mogelijkheid om tegen het inleidend verzoek van de man tot echtscheiding alsnog het pensioenverweer, bedoeld in artikel 1:153 lid 1 BW in stelling te brengen. Het hof verwijst daartoe uitdrukkelijk naar de genoemde uitspraak van de Hoge Raad en citeert daarvan overweging 3.3.3. Het hof verklaart de vrouw niet-ontvankelijk in haar hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 19-09-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:7721

Zaaknummer: 200.248.202/01

Rechters: M.P. den Hollander, A.W. Beversluis en J.G. Idsardi

Advocaten: R.M. Vessies en T.M. Subelack

RECHTSPRAAK

Schuldenbewind door college van burgemeester en wethouders verzocht. Kantonrechter wijst het verzoek toe. Hof bekrachtigt deze beschikking.

Rechthebbende is 65 jaar. Hij is door de kantonrechter veroordeeld om binnen twee weken na betekening van het vonnis van 22 mei 2018 de huurachterstand in te lossen en maandelijks zijn huur te betalen. Voldoet hij die bedragen niet, dan is de verhuurder gerechtigd de woning te ontruimen.

Gelet op dit vonnis, is voor rechthebbende een schuldenbewind verzocht door het college van burgemeester en wethouders (het college). De kantonrechter heeft dit bewind ingesteld. Rechthebbende is van de beslissing in hoger beroep gegaan. Hij is zeer boos op de verhuurder, omdat hij meent dat hij ziek is geworden door het asbest in zijn huis. Hij acht zich daarom niet gehouden aan het vonnis van de kantonrechter.

Uit de stukken blijkt dat tussen het college, rechthebbende en de verhuurder ten tijde van het ontstaan van de huurachterstanden een convenant is opgesteld om rechthebbende te helpen een eventuele woningontruiming te voorkomen. Schuldhulpverlening, die betrokken is geweest bij rechthebbende, heeft niets voor hem kunnen doen omdat hij geen inzage gaf in zijn financiën en geen hulp wilde. Ook blijkt uit de stukken dat vervolgens naar aanleiding van het vonnis van 22 mei 2018 op 9 augustus 2018 een woningontruiming was gepland en dat rechthebbende van mening was dat hij ondanks de aanzegging daartoe door een deurwaarder niet uit de woning zou worden gezet. Het college heeft daarop, om het belang van rechthebbende te dienen, een verzoek tot onderbewindstelling ingediend en met verhuurder afgesproken dat de ontruiming zal worden opgeschort in afwachting van de beslissing op dit verzoek.

De bewindvoerder heeft ter zitting toegelicht dat het bewind op zichzelf goed verloopt, en dat er goed contact is tussen de bewindvoerder en rechthebbende. Rechthebbende ontvangt een uitkering op grond van de Participatiewet en kan daardoor slechts mondjesmaat aflossen op de schuld, namelijk met een bedrag van € 75 per maand. Ter zitting is naar voren gekomen dat de totale huurschuld nu ongeveer € 8.100 bedraagt. De bewindvoerder heeft de vrees geuit dat

wanneer het bewind zou wegvallen rechthebbende de betalingsregeling niet zelf zal voortzetten en dat (weer) ontruiming zal dreigen.

Naar het oordeel van het hof is dan ook de vrees gerechtvaardigd dat rechthebbende zijn betalingen op de huurschulden zal stopzetten wanneer er geen sprake meer zou zijn van bewind. Nog steeds is de ontruiming niet van de baan. Mede gezien de hoogte van de schuld afgezet tegen het inkomen van rechthebbende acht het hof de financiële situatie waarin rechthebbende is beland zorgelijk en een beschermingsmaatregel gerechtvaardigd. Gelet op de medische situatie van rechthebbende is het te meer van belang dat hij zijn woning niet zal worden uitgezet.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-09-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:7687

Zaaknummer: 200.253.635/01

RECHTSPRAAK

Beëindiging gezag van beide ouders. Vader heeft hoger beroep ingesteld van zijn beëindiging. Dat bij handhaving van zijn gezag te veel onrust zal ontstaan, wat zijn weerslag zal hebben op het kind en de contacten met beide ouders, betekent nog niet dat aan de wettelijke grondslag voor gezagsbeëindiging is voldaan. Hof acht het niet in het belang van het kind om de vader met het eenhoofdige gezag te belasten, omdat de ouders niet rechtstreeks communiceren. Hof bekrachtigt uitspraak rechtbank.

De minderjarige is kort na zijn geboorte bij de pleegouders, de grootouders van vaderszijde, gaan wonen. Hij is nu 7 jaar en ontwikkelt zich goed op school en ook sociaal-emotioneel. Hij voelt zich thuis bij zijn opa en oma en krijgt een leeftijdsadequate opvoeding. Het hof acht het in het belang van de jongen dat deze opvoedsituatie gecontinueerd wordt.

De vader stelt zich op het standpunt - zowel in de processtukken als ter zitting - dat het niet nodig is om zijn gezag over zijn zoon te beëindigen omdat hij duurzaam bereid is om [minderjarige] bij de pleegouders te laten opgroeien en daarnaast in staat is om samen met de pleegouders belangrijke beslissingen te nemen over hem.

Volgens vaste jurisprudentie dient de duurzame bereidheid van een ouder om de minderjarige in het pleeggezin te laten opgroeien in de beoordeling te worden betrokken, maar staat dit niet (zonder meer) aan een gezagsbeëindiging in de weg. Of een gezagsbeëindiging aan de orde is, moet namelijk worden beoordeeld op grond van alle omstandigheden van het geval.

Het hof acht het niet in het belang van de minderjarige om vader met eenhoofdig gezag te belasten nu de vader niet rechtstreeks communiceert met de moeder. De pogingen om deze communicatie op gang te brengen, zijn tot nu toe niet geslaagd. Bovendien is duidelijk dat moeder zich snel achtergesteld bij vader voelt. Als vader met eenhoofdig gezag wordt belast zal dit naar verwachting ertoe leiden dat er opnieuw spanningen ontstaan tussen de ouders. Alle betrokkenen zijn het erover eens dat [minderjarige] een gevoelige jongen is die spanningen tussen de volwassenen om hem heen snel aanvoelt en daar snel last van kan

hebben.

Het hof begrijpt dat, in ieder geval sinds de bestreden beschikking, er rust wordt ervaren door alle betrokkenen en dat de minderjarige zich leeftijdsadequaat ontwikkelt. De pleegouders regelen met zowel de vader als de moeder de omgangsmomenten en nemen de nodige beslissingen ten behoeve van hun kleinzoon. Daarbij kunnen zij rekenen op ondersteuning van JBB, als voogd. Deze situatie waarbij er rust en duidelijkheid is, aangesloten wordt bij de feitelijke opvoedsituatie waarin de minderjarige zich al vrijwel zijn gehele leven bevindt, en spanningen tussen volwassenen zoveel mogelijk worden voorkomen, is in het belang van de minderjarige. Er dienen in zijn belang, met inzicht en daadkracht, beslissingen te worden genomen zonder dat de volwassenen om hem heen (de moeder en de vader) daarbij voor onduidelijkheid of spanningen (kunnen) zorgen. De minderjarige kan op die manier profiteren van een situatie waarbij alle prioriteit bij zijn behoeften wordt gelegd.

Evenals de rechtbank en op dezelfde gronden als de rechtbank, die het hof na eigen afweging en waardering overneemt en tot de zijne maakt, is het hof daarom van oordeel dat er is voldaan aan het criterium van artikel 1:266 lid 1 onder a BW.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 12-09-2019

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2019:3351

Zaaknummer: 200.260.659_01

RECHTSPRAAK

Ontvankelijkheid hoger beroep. Appeltermijn gaat niet lopen na de dag van de herstelbeschikking en ook niet na de dag van verstrekking van de beschikkingen, maar na de dag van de uitspraak (art. 806 lid 1 Rv).

De rechtbank heeft op 23 januari 2019 beslist over de omgang van de vader met zijn beide kinderen. Deze beschikking is op 7 maart 2019 verbeterd. De vader is op 4 juni 2019 in hoger beroep gekomen van deze beschikkingen.

De vader stelt tijdig in hoger beroep te zijn gekomen van de bestreden beschikkingen, die op 8 maart 2019 zijn afgegeven. Nu de vader eerst vanaf het moment van de verzending van de bestreden beschikkingen, althans de ontvangst daarvan, te weten 8 maart 2019, kennis heeft kunnen nemen van de inhoud van deze beschikkingen, dient de termijn voor het indienen van hoger beroep eerst te starten vanaf genoemde datum. De beroepstermijn eindigde derhalve op 8 juni 2019. Nu het beroepschrift van de vader vóór 8 juni 2019 is ingediend, dient de vader ontvankelijk te worden verklaard in zijn hoger beroep. De moeder voert gemotiveerd verweer en verzoekt de vader niet-ontvankelijk te verklaren in zijn hoger beroep. De moeder stelt dat de vader de moeder op 25 februari 2019 een e-mail heeft gestuurd met de mededeling dat hij de rechtbank die ochtend had gebeld en dat de uitspraak telefonisch aan hem was medegedeeld. Zij wijst er verder op dat zij bij brief van 28 februari 2019 de griffie van de rechtbank heeft aangeschreven met het verzoek de (herstel)beschikking zo spoedig mogelijk af te geven. De vader heeft een afschrift van deze brief ontvangen.

Het hof overweegt als volgt.

Herstelbeschikking

Na verbetering (art. 31 lid 1 Rv) treedt de verbeterde uitspraak met terugwerkende kracht in de plaats van de oorspronkelijke uitspraak. De oorspronkelijke uitspraak krijgt geen nieuwe datum en er gaat geen nieuwe beroepstermijn lopen. Aangezien het gaat om verbetering van een kennelijke fout hebben partijen immers met de mogelijkheid van verbetering rekening kunnen houden. Gelet hierop is met de (bestreden) herstelbeschikking van 7 maart 2019 de

beroepstermijn niet opnieuw gaan lopen. De beroepstermijn liep af op 23 maart 2019.

Uitgangspunt en uitzondering

Tot uitgangspunt dient dat rechtsmiddeltermijnen van openbare orde zijn en door de rechter ambtshalve moeten worden toegepast. Voorts dient tot uitgangspunt dat in het belang van een goede rechtspleging duidelijkheid moet bestaan omtrent het tijdstip waarop een termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel aanvangt en eindigt, en dat aan rechtsmiddeltermijnen strikt de hand moet worden gehouden. Op laatstgenoemd uitgangspunt kan slechts onder bijzondere omstandigheden een uitzondering worden gemaakt.

De vader stelt dat hij voor het eerst op 8 maart 2019 kennis heeft kunnen nemen van de bestreden beschikking van 23 januari 2019. Alhoewel de handelwijze van de griffier van de rechtbank, de late verzending van de beschikking, niet de schoonheidsprijs verdient, had de vader op dat moment nog ruim zes weken de tijd om binnen de rechtsmiddelentermijn van drie maanden hoger beroep in te stellen. Die termijn van zes weken is langer dan de redelijke termijn van veertien dagen waarmee beroepstermijnen volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad in bepaalde gevallen mag worden verlengd. Het hof is dan ook van oordeel dat in de onderhavige zaak een uitzondering op het uitgangspunt, dat aan rechtsmiddelentermijnen strikt de hand moet worden gehouden, niet gerechtvaardigd is. De vader is niet-ontvankelijk in zijn hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 11-09-2019

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2019:2504

Zaaknummer: 200.260.430/01

RECHTSPRAAK

Echtscheidingsconvenant moet worden beschouwd als een vaststellingsovereenkomst, gelet op de gang van zaken bij de totstandkoming ervan. Geen vernietiging ervan wegens (wederzijdse) dwaling, misbruik van omstandigheden of bedrog dan wel benadeling voor meer dan een kwart.

Partijen zijn in 2010 in voor beiden tweede echt gehuwd. Zij zijn huwelijkse voorwaarden overeengekomen, inhoudende uitsluiting van iedere gemeenschap van goederen met een periodiek verrekenbeding en uitsluiting van finale verrekening bij het einde van het huwelijk door overlijden of anders dan overlijden. Ter finale kwijting van alle financiële gevolgen van huwelijk en echtscheiding (ook de partneralimentatie die niet verschuldigd is) en de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden heeft de man een appartement ten behoeve van de vrouw gekocht en krijgt de vrouw het vruchtgebruik van dit appartement tot haar overlijden of zoveel eerder als zij dit appartement verlaat. De echtscheiding is op 11 februari 2019 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. In de echtscheidingsbeschikking is de inhoud van de door partijen in augustus 2018 ondertekende echtscheidingsovereenkomst opgenomen.

De vrouw is in hoger beroep gekomen van de echtscheidingsbeschikking, behoudens van de echtscheiding zelf. Zij komt terug van de echtscheidingsovereenkomst.

In de eerste plaats is in geschil of de overeenkomst die is gesloten dient te worden aangemerkt als een vaststellingsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:900 BW.

Het hof overweegt dat dit een kwestie van uitleg van de overeenkomst betreft met inachtneming van de Haviltex-jurisprudentie. Daartoe gaat het hof na hoe de overeenkomst tot stand is gekomen en welke overwegingen daarbij een rol hebben gespeeld.

Het hof is van oordeel dat, hoewel in de overeenkomst niet met zoveel woorden is opgenomen dat sprake is van een vaststellingsovereenkomst, de overeenkomst wel als zodanig is aan te merken. Het hof neemt bij dit oordeel in aanmerking dat partijen, al voordat zij de mediator hebben ingeschakeld, verschillende mogelijkheden met elkaar hebben besproken om hun

chtscheiding af te wikkelen. Zo is tussen partijen aan de orde geweest de mogelijkheid dat de man een bedrag zou uitkeren aan de vrouw (€ 25.000 of € 50.000), de mogelijkheid dat de man een appartement zou aankopen waarin de vrouw zou gaan wonen (zonder daarvoor een vergoeding voor het woongenot verschuldigd te zijn, maar waarbij op dat moment nog niet werd gedacht aan het vestigen van een recht van gebruik en bewoning) en de mogelijkheid dat de man een appartement zou aankopen onder vestiging van een recht van gebruik en bewoning ten behoeve van de vrouw. Partijen hebben ervoor gekozen om niet over te gaan tot het nauwkeurig in kaart brengen van beider inkomens en vermogens, maar om, ook met het oog op hun wens om hun relatie verder voort te zetten als latrelatie, met elkaar tot een oplossing te komen en daarbij conflicten te vermijden. Uit hetgeen partijen ter zitting hebben verklaard, is het hof gebleken dat zij voor ogen hadden om op financieel vlak volledig los van elkaar te komen. Partijen waren ten tijde van het sluiten van de overeenkomst beiden tevreden over de inhoud daarvan en de vrouw heeft ter zitting verklaard dat het voor haar op dat moment niet belangrijk was wat zij er financieel uit zou halen. Zij vond het vooral fijn dat partijen de echtscheiding in goede harmonie zouden afwikkelen, hetgeen eveneens gold voor de man. Het hof is van oordeel dat de overeenkomst van partijen in dit licht bezien niet anders uitgelegd kan worden dan dat partijen hebben bedoeld om daarmee alle onzekerheid over de afwikkeling van hun echtscheiding weg te nemen, niet alleen over de afwikkeling van hun huwelijksvoorwaarden, maar ook over een eventuele bijdrage van de een in de kosten van het levensonderhoud van de ander (hierna: partneralimentatie). Dat sprake is geweest van een allesomvattende regeling, vindt ook steun in de akte van levering van 14 september 2018, waar op pagina 11 staat vermeld dat de man en de vrouw verklaren dat na het vestigen van de rechten van gebruik en bewoning zij over en weer niets meer van elkaar te vorderen hebben op grond van eventuele pensioenaanspraken, verrekenbedingen, verrekeningen, alimentatie of anderszins, en ook het echtscheidingsconvenant waarin, na de diverse afspraken over de partneralimentatie en de afwikkeling van de huwelijksvoorwaarden, is opgenomen dat partijen niets meer van elkaar te vorderen hebben. Hoewel in beginsel ook omstandigheden die hebben plaatsgevonden nadat een overeenkomst is gesloten medebepalend kunnen zijn voor de uitleg van die overeenkomst, maakt de omstandigheid dat de communicatie tussen partijen nadien verstoord is geraakt, waardoor de vrouw spijt heeft gekregen van de afspraken die zij heeft gemaakt, niet dat het hof anders oordeelt over de aard van de door partijen gesloten overeenkomst. Het hof is dan ook op grond van het vorenstaande van oordeel dat de overeenkomst van partijen van augustus 2018 een vaststellingsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:900 BW betreft.

Vervolgens bespreekt het hof de verschillende gronden die de vrouw aanvoert tot vernietiging van de overeenkomst ((wederzijdse) dwaling, misbruik van omstandigheden, bedrog en benadeling voor meer dan een kwart (art. 3:196 BE is in art. 1:135 BW van overeenkomstige

toepassing verklaard). Geen van de gronden van de vrouw slaagt, aangezien de gronden zelf onvoldoende zijn gemotiveerd dan wel bij gemotiveerde betwisting door de man onvoldoende nadere motivering is geboden.

Daarmee blijft de vrouw gebonden aan de gemaakte afspraken in de echtscheidingsovereenkomst.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 03-09-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:7276

Zaaknummer: 200.251.344/01 en 200.251.347/01

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie; rechtbank bepaalt kinderalimentatie ten laste van de verzorgende ouder van het kind.

Partijen hebben van 2004 tot 2018 een relatie gehad. Zij zijn de ouders van een in 2006 geboren zoon. Dit kind is erkend door de vader. De ouders hebben gezamenlijk het gezag. De moeder heeft nog een ander kind. In 2018 zijn de ouders uit elkaar gegaan. Zij twisten over de verblijfplaats van hun zoon. De rechtbank bepaalt de verblijfplaats van de zoon bij de vader en een zorgregeling met de moeder van om de week een weekend vanaf vrijdagmiddag bij de moeder. De vakanties worden in onderling overleg geregeld.

Wat de kinderalimentatie betreft blijkt uit de overgelegde financiële gegevens dat de vader meer dan genoeg draagkracht heeft om in de behoefte van zijn zoon te voorzien. De moeder heeft een inkomen beneden bijstandsniveau dat aangevuld wordt door de bijstand tot dat niveau. Zij heeft nauwelijks verdien capaciteit. Zij verstaat nauwelijks Nederlands en heeft nauwelijks werkervaring. Verder heeft zij een auto-immuunziekte.

De rechtbank wijst het verzoek van de man af om te bepalen dat de vrouw € 25 bijdraagt in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige.

De man heeft gesteld dat van hem niet verwacht kan worden dat hij als verzorgende ouder een bijdrage aan de vrouw betaalt voor de kosten van hun zoon als deze bij de vrouw verblijft. De rechtbank overweegt daarover het volgende. Meestal wordt kinderalimentatie betaald aan de ouder bij wie het kind woont. Als uitgangspunt geldt daarbij dat de niet-verzorgende ouder alleen de kosten betaalt als het kind bij hem of haar verblijft, en dat de verzorgende ouder alle andere kosten betaalt. De verzorgende ouder gebruikt daar ook de kinderalimentatie voor.

In dit geval is de moeder echter niet in staat om de zorgkosten (ook wel 'zorgkorting' genoemd) van haar zoon te betalen, terwijl de man juist een hele hoge draagkracht heeft. Dit vindt de rechtbank een reden om te bepalen dat de man een bedrag aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen, zodat de vrouw de zorgkosten kan betalen als de zoon bij haar verblijft. De zorgkorting bepaalt de rechtbank op 15% van de behoefte van de minderjarige. Dat is in dit geval € 71. De moeder heeft een draagkracht van € 25. De bijdrage van de man aan de

moeder wordt bepaald op € 46, zodat de vrouw de zorgkosten kan voldoen als hun zoon bij haar verblijft.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 28-08-2019

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2019:3948

Zaaknummer: C/16/478171 / FA RK 19-1854

RECHTSPRAAK

Vervangende toestemming tot erkenning. Die mogelijkheid komt ook toe aan de levensgezellin van de moeder. In dit geval is het de vraag of deze levensgezellin heeft ingestemd met een daad die de verwekking van het kind tot gevolg heeft gehad en verder de vraag wat het belang van het kind in dit geval vergt, gelet op de ernstig verstoorde verhouding tussen de moeder en haar ex-partner. Rechtbank verzoekt de Raad voor de Kinderbescherming onderzoek te doen.

Verzoekster heeft, voor zover hier van belang, de rechtbank verzocht om vervangende toestemming om de minderjarige te mogen erkennen. Het verzoek is gebaseerd op het op 1 april 2014 aan artikel 1:204 BW toegevoegde lid 4. De rechtbank overweegt dat het vierde artikellid is toegevoegd na de geboorte van minderjarige. Uit de totstandkomingsgeschiedenis van het vierde artikellid blijkt dat de Wet juridisch ouderschap voor de vrouwelijke partner van de moeder geen overgangsrechtelijke bepalingen heeft. De wet heeft daarom en in zoverre onmiddellijke werking, zodat het vierde artikellid niet alleen gelding heeft voor nieuwe gevallen vanaf 1 april 2014, maar ook voor de reeds voor 1 april 2014 bestaande rechtsfeiten. Dit laatste brengt met zich dat voor de rechtbank staat te beoordelen of vóór 1 april 2014 is voldaan aan de eisen die het artikellid stelt voor het geven van vervangende toestemming, naast de eis dat de erkenning in het belang van de minderjarige moet zijn. Wat dat belang betreft, wordt door de rechtbank als volgt overwogen.

In deze procedure is (nog) niet komen vast te staan of verzoekster een ‘instemmende levensgezel’ is, die in beginsel vervangende toestemming kan vragen om te mogen erkennen. Verzoekster heeft weliswaar feiten en omstandigheden gesteld waaruit in ieder geval aannemelijk is geworden dat partijen meerdere jaren een affectieve en seksuele relatie hebben gehad, die zo hecht was dat partijen lief en leed hebben gedeeld, maar dat op zichzelf genomen brengt niet met zich dat verzoekster ook in die relatie een zodanige rol vervulde dat zij een vanzelfsprekende rol heeft vervuld als ‘ouder’. Uit het gevoerde verweer blijken aanknopingspunten voor het tegendeel. Ook staat (nog) niet vast dat verzoekster heeft ingestemd met de daad van verwekking zoals artikel 1:204 lid 4 BW ook eist.

Gelet op de zeer ernstig verstoorde verhouding tussen partijen, het gegeven dat partijen niet met elkaar hebben samengewoond, verzoekster niet heeft gerespondeerd op het verweer, kort samengevat, dat zij geen verzorgende rol heeft vervuld in het leven van de minderjarige zoals een ouder dat wel zou hebben gedaan, is het de vraag of tussen verzoekster en de minderjarige een band heeft bestaan, zodanig dat het een gemis voor hem is dat verzoekster uit zijn leven is verdwenen. Het is voor de rechtbank onder zodanige omstandigheden de vraag of het in het belang van de minderjarige is een meemoeder te krijgen die op geen enkele wijze door zijn moeder een rol in zijn leven mag vervullen. Het verloop van de zitting en hetgeen daarna heeft plaatsgevonden in de hal van de rechtbank (strijd tussen partijen), wijst in de richting dat het belang van de minderjarige zich mogelijk juist tegen erkenning door verzoekster verzet. De rechtbank heeft daarom eerst de Raad voor de Kinderbescherming de opdracht gegeven om onderzoek te doen naar en te rapporteren over het belang van de minderjarige bij de door verzoekster gewilde erkenning.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 30-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2019:3359

Zaaknummer: C/18/192510 / FA RK 19-1533

RECHTSPRAAK

Verzoek van de moeder om informatie aan de voormalige school van de dochter. Gevraagde informatie, behoudens die over de leerprestaties, is geen informatie als bedoeld in artikel 1:377c BW. Informatie over leerprestaties en andere informatie niet meer beschikbaar, want twee jaar nadat het kind de school heeft verlaten, in het licht van de eisen die de AVG stelt, vernietigd.

De moeder heeft, net als in eerste aanleg, in hoger beroep verzocht de school te veroordelen tot het aan haar verstrekken van de volgende informatie over haar kind: 1. *De moeder wil geïnformeerd worden met betrekking tot de leerprestaties van haar kind.* 2. *Hoe heeft het kind de verschillende vakken beleefd?* 3. *De moeder ontvangt graag foto's en wil graag een persoonlijk gesprek met haar laatste docente om het met haar te hebben over hoe haar kind het deed op school.* 4. *Hoe is haar kind geweest in haar schoolperiode met betrekking tot sociale contacten? Waren er vriendjes, vriendinnetjes en wie waren dat?* 5. *Hoe was de houding van het kind ten opzichte van de verschillende leerkrachten die zij door de jaren heen heeft meegemaakt?* 6. *Hoe is het afscheid gegaan van haar klasgenootjes op het moment dat het kind door haar vader is meegenomen naar het buitenland?* 7. *Hoe is deze vlucht van de vader van het kind naar het buitenland in beeld geweest bij de school en hoe is er daar naar gehandeld door de school?* 8. *Is aanvullend nog informatie te geven over het kind die voor de moeder zeer welkom zou zijn?*

Het hof heeft zich kunnen vinden in de afwijzende beslissing van de rechtbank en heeft ter onderbouwing naar de motivering van de rechtbank in de bestreden beschikking verwezen en heeft deze na eigen onderzoek overgenomen en tot de zijne gemaakt. Het hof heeft daaraan het volgende toegevoegd. Uitgangspunt is dat de school de door de moeder verzochte informatie slechts dient te verstrekken voor zover deze kan worden aangemerkt als informatie in de zin van artikel 1:377c BW. Het hof heeft begrip voor de wens van de moeder om informatie van de school te verkrijgen over haar dochter, waarmee zij, ondanks haar vele inspanningen, al vele jaren geen contact meer heeft. Hetgeen door de moeder is verzocht onder de punten 2 tot en met 8 kan naar het oordeel van het hof echter – mede gelet op de bestaande rechtspraak – niet worden aangemerkt als informatie inzake belangrijke feiten en

omstandigheden die de persoon van het kind of diens verzorging en opvoeding betreffen in de zin van artikel 1:377c BW.

De door de moeder verzochte informatie over de leerprestaties van haar kind onder punt 1, waarmee de moeder kennelijk doelt op de rapporten van het kind, kan – mede gelet op de bestaande rechtspraak – wél worden aangemerkt als informatie in de zin van artikel 1:377c BW. Er doet zich echter een beletsel voor. De school heeft gesteld dat de rapporten van het kind overeenkomstig het bepaalde in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) twee jaar nadat zij de school heeft verlaten zijn vernietigd. Volgens de school zijn toen ook de overige gegevens (persoonsgegevens en administratie) van het kind overeenkomstig de voorgeschreven termijnen vernietigd. De school heeft daardoor niet kunnen voldoen aan het verzoek van de moeder betreffende de informatie over de leerprestaties van het kind. Het hoger beroep van de moeder is dan ook tevergeefs ingesteld.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 23-05-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:4472

Zaaknummer: 200.247.531

RECHTSPRAAK

Wijziging partneralimentatie. Overeenkomst aangegaan met grove miskenning van de wettelijke maatstaven, omdat de alimentatie niet aftrekbaar blijkt te zijn in het land waar de man werkt (Duitsland).

De man heeft in hoger beroep gesteld dat partijen de overeenkomst over de partneralimentatie zijn aangegaan met grove miskenning van de wettelijke maatstaven. De mediator die betrokken was bij het tot stand komen van het echtscheidingsconvenant heeft partijen namelijk voorgehouden dat de partneralimentatie voor de man fiscaal aftrekbaar zou zijn, ondanks het feit dat de man in Duitsland werkzaam was. In de praktijk is echter gebleken dat de alimentatie niet aftrekbaar is.

De vrouw heeft gesteld dat de partneralimentatie voor de man wel fiscaal aftrekbaar is, en zij betwist dan ook dat de overeenkomst is aangegaan met grove miskenning van de wettelijke maatstaven.

Het hof heeft als volgt overwogen. Met een grove miskenning van de wettelijke maatstaven wordt bedoeld dat, uitgaande van dezelfde gegevens, er een duidelijke wanverhouding bestaat tussen de onderhoudsbijdrage waartoe de rechter zou hebben beslist en die welke partijen zijn overeengekomen. Het betreft dan gevallen waarin partijen onopzettelijk door onjuist inzicht of onjuiste gegevens van de wettelijke maatstaven zijn afgeweken.

Uit de berichten van de fiscalist die door de man zijn overgelegd en door de vrouw niet gedocumenteerd zijn weersproken, volgt dat aan een heel aantal voorwaarden moet zijn voldaan, wil de partneralimentatie voor de man in Duitsland *mogelijk* fiscaal aftrekbaar zijn. Onder andere dienen partijen gezamenlijk een verklaring voor de Duitse belastingdienst te ondertekenen en verder dient de vrouw in Duitsland volledige openheid van zaken over haar inkomen te geven. Van deze voorwaarden waren partijen bij het aangaan van het convenant niet op de hoogte, althans dat is gesteld noch gebleken. Evenmin volgt dat uit het echtscheidingsconvenant. Uit het huidige debat tussen partijen – en het feit dat de communicatie tussen partijen verstoord is – maakt het hof verder op dat het voor partijen in de praktijk niet mogelijk is (gebleken) om aan die voorwaarden te voldoen. Vast staat in elk geval dat partijen aan die voorwaarden in de afgelopen jaren geen uitvoering hebben gegeven.

Dat betekent dat als de man partneralimentatie gaat betalen, deze inmiddels niet meer aftrekbaar is. Omdat bij door de rechter vast te stellen partneralimentatie wél rekening wordt gehouden met fiscale aftrekbaarheid, bestaat er dus een wanverhouding tussen het bedrag waartoe de rechter zou hebben beslist en die welke partijen zijn overeengekomen. Het hof heeft vervolgens naar aanleiding van een draagkrachtberekening van de man de eerder tussen partijen overeengekomen partneralimentatie naar beneden bijgesteld.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 25-04-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:3695

Zaaknummer: 200.246.915

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Wijzigingsverzoek van de in een echtscheidingsconvenant overeengekomen partneralimentatie. Man vroeg in eerste aanleg om wijziging van de partneralimentatie, de vrouw heeft een zelfstandig verzoek tot verhoging van de partneralimentatie ingediend. De rechtbank heeft een hogere partneralimentatie bepaald. De man is in hoger beroep gegaan. Het hof komt uit op nihilstelling. Te veel betaalde partneralimentatie moet worden terugbetaald.

In hun echtscheidingsconvenant zijn partijen overeengekomen dat de man aan de vrouw een partneralimentatie van € 306,30 zou betalen, alsmede de helft van de hypotheekrente bij wijze van onderhoudsverplichting, zolang de vrouw nog draagplichtig is voor de hypotheekrente van per saldo ongeveer € 612 per maand, tot partijen in onderling overleg na levering van de woning aan de man een andere partneralimentatie overeenkomen of met terugwerkende kracht door de rechter wordt vastgesteld.

De echtelijke woning is in oktober 2017 geleverd aan de man. Het gaat daarmee om een wijziging van de partneralimentatie tot die datum.

Het hof bespreekt eerst de draagkracht van de man. Daartoe stelt het hof het inkomen van de man vast. Daarover bestond verschil van mening.

De man betaalt maandelijks bijna € 2.000 aan hypotheekrente en aflossing. Ongeveer € 840 is daarvan aflossing. De vrouw heeft de stelling van de man dat onder 'woonlast' ook de maandelijks aflossing op een hypothecaire lening is begrepen, niet gemotiveerd weersproken. Het hof houdt daarmee rekening. Op grond van het echtscheidingsconvenant, waarin staat dat met de woonlast wordt rekening gehouden tot de grens van een redelijke woonlast van maximaal 30% NBI, houdt het hof niet met de volledige woonlast van netto (rekening houdend met de hypotheekrenteaf trek) van € 1.541 rekening, maar met een bedrag van ongeveer € 200 minder.

Op grond van de berekeningen oordeelt het hof dat de man naast een kinderbijdrage van bijna € 1.400 geen draagkracht heeft voor de betaling van partneralimentatie.

De man heeft verzocht om terugbetaling van te veel betaalde alimentatie. De vrouw heeft daartegen geen verweer gevoerd. De vrouw heeft ter zitting bij het hof verklaard over een vermogen van € 9.000 te beschikken. Uit deze beschikking van het hof vloeit voort dat de vrouw te veel partneralimentatie heeft ontvangen en in beginsel gehouden is wat te veel aan haar is betaald aan de man terug te betalen. Gelet op haar verkrijging uit de verdeling is het hof van oordeel dat in dit geval in redelijkheid van de vrouw kan worden gevergd het te veel betaalde terug te betalen. Het hof zal het verzoek van de man toewijzen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 04-04-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:3052

Zaaknummer: 200.242.019

RECHTSPRAAK

Haddad t. Spanje

Moeder getraumatiseerd door oorlogsgeweld. Beweerd partnergeweld. Vader verboden om de kinderen te zien. Kinderen bij pleegouders geplaatst. Jongste kind geplaatst met oog op adoptie. Vader inmiddels vrijgesproken van beschuldigingen. Twee oudste kinderen teruggeplaatst bij vader. Weigeren terugplaatsing van het jongste kind. Kinderbeschermingsinstanties houden geen rekening met nieuwe feiten en omstandigheden. Ondermaatse toetsing door nationale rechter. Lamelijkheid van kinderbeschermingsinstantie en rechter. Schending van artikel 8 EVRM.

In januari 2012 verlieten verzoeker (vader) en zijn echtgenoot (moeder) Syrië vanwege de oorlog. Zij namen hun drie minderjarige kinderen (twee zonen van 9 en 6 jaar, een meisje van 13 maanden) mee. Bij aankomst in Madrid deed moeder aangifte van partnergeweld door vader. De rechtbank legde vader een huisverbod op en schorste zijn gezag en bezoekrecht. Strafrechtelijke vervolging werd ingesteld. Moeder en de kinderen gingen naar een blijf-van-mijn-lijfhuis. In een rapport stelden de autoriteiten in mei 2012 ernstige tekortkomingen in moeders opvoedingscapaciteiten. In juni 2012 sprak de stad Madrid, op moeders verzoek, de tijdelijke voogdij uit. De kinderen werden in een instelling in Murcia geplaatst. Hiervan werd vader niet op de hoogte gesteld.

In februari 2013 schreef een vertegenwoordiger van een belangenorganisatie voor muslimes een brief aan de raad voor de kinderbescherming te Murcia, waarin werd aangegeven dat vader geen contact had met zijn kinderen en niets daarvan wist. De raad voor de kinderbescherming schreef terug dat het niet de bedoeling was dat de kinderen naar de biologische ouders zouden terugkeren. Op 24 april 2013 vertrouwde de provincie Murcia de zorg voor de kinderen aan de raad voor de kinderbescherming, van welke beslissing vader niet op de hoogte is gesteld. In juli 2013 bracht de sociale dienst van Murcia een rapport uit, waarin werd aangehaald dat vader onderworpen is aan een huisverbod en contactverbod en dat de moeder niet in staat is om voor de kinderen te zorgen. In juli 2013 stelde deze instantie voor dat het meisje bij

pleegouders te plaatsen met het oog op adoptie, zonder enige bezoekmogelijkheid voor de biologische ouders. Op 24 september 2013 werd het meisje geplaatst bij pleegouders met het oog op adoptie. Op 8 oktober 2013 werd de situatie geformaliseerd in een besluit van de kinderbeschermingsinstantie.

Op 27 september 2013 werd vader vrijgesproken van partnergeweld. De strafrechter oordeelde de ten laste gelegde feiten niet bewezen. Op 8 november 2013 was de vrijspraak onaantastbaar. Op 19 november 2013 contacteerde vader de kinderbeschermingsinstantie en verzocht een bezoekregeling met zijn kinderen. De reactie was negatief, om de reden dat vader zijn kinderen voor het laatst had gezien op 28 juni 2012. In een besluit van 22 april 2014 weigerde de kinderbeschermingsinstantie een contactregeling en overwoog dat het meisje bij haar pleegouders gedijde en dat de jongens angst hadden om hun vader te ontmoeten. Vader kwam op tegen dit besluit maar zonder succes. In een rapport van de kinderbeschermingsinstantie van februari 2015 werd nadruk gelegd op de band tussen het meisje en de pleegouders. Op basis van dat rapport bevestigde de rechtbank in een uitspraak op 11 februari 2015 de plaatsing van het meisje bij perspectiefbiedende pleegouders.

In maart 2015 gingen vader en moeder in beroep. Vader voerde aan dat hij vrijgesproken was en dat de situatie waarin geen gezag over de kinderen werd uitgeoefend een gevolg was van het gedrag van zijn vrouw, van haar persoonlijkheid en van de oorlog in Syrië en dat haar eigenlijke opvoedingsvaardigheden nooit zijn onderzocht. In verweer voerde de staat aan dat vader geen interesse in de kinderen had getoond en dat hij tegen de uithuisplaatsing van de kinderen in juni 2012 niet is opgekomen. Dit argument had succes bij de beroepsrechter. Voorts overwoog de beroepsrechter dat het feit dat de twee zonen inmiddels terug bij hun vader woonden, geen enkele relevantie heeft voor de beslissing over de adoptie van het meisje. Sinds februari 2016 wonen de zonen weer bij vader. Vaders verzoek om cassatieberoep in te stellen werd afgewezen.

In Straatsburg klaagt vader over het uitblijven, nadat hij werd vrijgesproken en het contactverbod werd opgeheven, van enige maatregel om contact tussen hem en zijn dochter te herstellen.

Het EHRM overweegt dat het erom gaat een evenwicht te zoeken tussen de conflicterende belangen, de belangen van het kind, van de ouders en het algemeen belang, waarbij doorslaggevende betekenis dient te worden toegekend aan het hoogste belang van het kind voor welk belang, naargelang de aard en de ernst daarvan, de belangen van de ouders moeten wijken. Bij de beoordeling hiervan geniet de staat een zekere beoordelingsmarge. Het EHRM bevestigt het in rechtspraak uitgesproken doel van het EVRM: het beschermen van actuele en effectieve rechten. Zoals het EHRM talrijke keren heeft gezegd, is het uit elkaar

halen van een familie een zeer ingrijpende maatregel dat alleen gebaseerd dient te worden op overwegingen die door belangen van het kind worden geïnspireerd, welke overwegingen voldoende zwaarwegend en concrete moeten zijn. Uit artikel 8 EVRM vloeit voort dat een ouder het recht heeft op gezinshereniging en dat de staat verplicht is om dergelijke maatregelen te nemen. Gelet op de aard van de zaak wordt de adequaatheid van een maatregel door zijn tijdelijkheid beoordeeld, aangezien het tijdsverloop onherstelbare gevolgen kan hebben voor de ouder-kindrelatie. De maatregel waardoor een kind uit het gezin wordt genomen is in principe altijd een tijdelijke beslissing welke moet ophouden zodra de omstandigheden het toelaten. De maatregel dient uitgevoerd te worden in overeenstemming met de ultieme doel: gezinshereniging. Wanneer het kind gedurende een lange periode van de ouder is gescheiden, is het mogelijk dat het belang van de ouder bij hereniging moet wijken voor het belang van het kind bij het niet opnieuw een wisseling van gezin moeten meemaken. Vanaf het moment van de uithuisplaatsing zijn de autoriteiten onderworpen aan de positieve verplichting tot gezinshereniging zodra deze mogelijk is maar steeds in het licht van het hoger belang van het kind. De positieve verplichtingen zijn niet beperkt tot een verplichting om ouder en kind weer bij elkaar te brengen en contact met hem te hebben maar omvatten tevens een hele reeks maatregelen gericht op dit resultaat.

Het EHRM merkt op dat de kinderen in juni 2012 uit huis waren geplaatst en dat vader hiervan niet op de hoogte werd gesteld. In deze zaak zijn de belangenconflicten van het kind en de biologische ouders en van de biologische ouders en de pleegouders moeilijk met elkaar te verenigen. In een dergelijke belangenafweging is het belang van het kind de eerste overweging. De Spaanse rechtbank motiveerde haar beslissing over de maatregel van uithuisplaatsing met het oog op adoptie met de overwegingen dat de kinderen fysiek en emotioneel mishandeld werden, door de tekortkomingen van de moeder, door het feit dat vader de kinderen sinds juni 2012 niet had gezien en door het ontbreken van een band tussen de vader en het meisje. Het EHRM merkt in dit verband op dat door de autoriteiten en ook door de rechtbank in haar uitspraak in februari 2015 geen rekening is gehouden met de feit dat de vader in september 2013 van de door de moeder gebrachte beschuldigingen van partnergeweld is vrijgesproken en dat alle daarmee verband houdende maatregelen zijn vervallen. Het EHRM overweegt dat de ontzegging van contact tussen een ouder en een jong kind een permanente breuk in de relatie teweeg kan brengen. In dit geval is het meisje sinds 24 september 2013 goed geïntegreerd in het pleegoudergezin. Het tijdsverloop heeft bewerkstelligd dat een situatie die tijdelijk was bedoeld uiteindelijk definitief is geworden, gelet op de zeer jonge leeftijd van het meisje ten tijde van de uithuisplaatsing en de daaropvolgende interventie door de autoriteiten.

Hoewel het EHRM niet in de plaats van de autoriteiten wil beslissen, stelt het EHRM vast dat

door het nalaten om gevolgen toe te kennen aan de vrijspraak van de vader er sprake is van een ernstige tekortkoming. Het EHRM wijst op de verplichting van de autoriteiten om hereniging te organiseren, zodra de omstandigheden dit mogelijk maken. Een dergelijke hereniging vergt voorbereiding en begrip en medewerking van alle betrokkenen. Gelet op de situatie, is vereist dat de acties tijdig worden genomen. De cruciale vraag is of de autoriteiten alle redelijke maatregelen hebben genomen om het meisje met haar vader en haar broers te herenigen, in plaats van door te zetten met het plan van plaatsing bij pleegouders met het oog op adoptie. Het EHRM acht het begrijpelijk dat de kinderen in eerste instantie waren weggenomen. De ingrijpende maatregel had echter moeten worden opgevolgd met passende maatregelen waarbij de situatie van het kind en relatie tussen de ouders en kinderen werd opgevolgd. Gelet op de omstandigheden had vaders relatie tot de kinderen afzonderlijk van de moeders relatie tot de kinderen moeten worden beoordeeld. Het EHRM is gelet op de omstandigheden en het feit dat vader geen enkele mogelijkheid had om zijn kinderen te zien niet overtuigd dat er voldoende reden was om het meisje ter adoptie te plaatsen. Het EHRM overweegt dat er op geen moment in de procedure bij de zeer jonge leeftijd van het meisje ten tijde van de scheiding werd stilgestaan en evenmin bij de emotionele band tussen vader en zijn kinderen, de duur van de scheiding en de gevolgen voor alle drie alsmede voor de relatie tussen het meisje en haar broers. Hoewel er gewag werd gemaakt van mishandeling van de kinderen door de moeder is dit niet bewezen. Wellicht was dit in relatie tot het gestelde partnergeweld, maar daarvoor is vader vrijgesproken. De labiliteit van de moeder volstaat niet om de maatregelen te rechtvaardigen, zeker niet wanneer wordt meegewogen dat de oudste kinderen op later moment terug bij de vader mochten komen. De emotionele band die vader voelde voor zijn kinderen is niet onderzocht door de rechters. Evenmin werden de kinderen onderzocht. Het EHRM wijst naar zijn rechtspraak waaruit blijkt dat economische en materiële omstandigheden nooit de grond kunnen vormen voor een kinderbeschermingsmaatregel; er is altijd iets meer aan de hand, waardoor de ouder ongeschikt is. In dit geval is geen aanwijzing dat vader ongeschikt is. Zijn relatie tot het meisje is niet in geding geweest en de twee broers wonen weer bij hem. De uithuisplaatsing is bepaald gelet op de problemen met de opvoeding van de moeder. Er is destijds niets negatiefs gevonden over de opvoedingscapaciteiten van vader. Het EHRM is van oordeel dat de Spaanse autoriteiten een minder ingrijpende maatregel hadden moeten toepassen dan de pleegouderplaatsing met het oog op adoptie. Voorts hadden zij aandacht moeten besteden aan vaders verzoeken na zijn vrijspraak van strafrechtelijke vervolging.

Het EHRM herhaalt zijn regel (uit eerdere rechtspraak) dat de staat verplicht is om mensen te helpen om hun problemen het hoofd te bieden, in dit geval in het bijzonder de moeder die genoodzaakt was om haar kinderen uit huis te plaatsen. Het EHRM merkt op dat de beroepsrechter in zijn uitspraak in 2016 vaders argumenten gericht tegen de rechtvaardiging

voor de plaatsing van zijn kinderen met het oog op adoptie heeft verworpen. Deze rechter volstond in zijn uitspraak met het herhalen van de argumenten die door de autoriteiten vanaf het begin van de procedure werden aangevoerd en sindsdien op mechanische wijze werden herhaald. Het EHRM verwijt de autoriteiten dat zij geen rekening hebben gehouden met nieuwe feiten en omstandigheden en dat zij een uitgesproken voorkeur hadden voor plaatsing van de kinderen met het oog op adoptie. Over de verplichting van de autoriteiten om het gezin te herenigen overweegt het EHRM dat zij in hun taak om contacten op te bouwen na vaders vrij spraak hebben verzaakt. Uitgangspunt moet zijn dat uithuisplaatsing een tijdelijke maatregel is die zodra de omstandigheden dit toelaten moet ophouden. Het EHRM overweegt dat de kwetsbaarheid van de moeder ten tijde van de uithuisplaatsing alsmede de vrij spraak van vader twee belangrijke factoren zijn die de nationale rechter lijken te zijn ontgaan. Door de omstandigheden dat vader zijn gezag in die periode niet mocht uitoefenen, ontbeerde hij de mogelijkheid om zijn geschiktheid als vader aan te tonen. Het feit dat vader het meisje gedurende twee jaar niet heeft gezien werd als argument gebruikt om de uithuisplaatsing en adoptie door te zetten. Het EHRM merkte op dat in het rapport van de kinderbeschermingsinstanties wordt vastgesteld dat de twee jongens angst hebben voor hun vader en toch werden zij spoedig aan hem teruggegeven. Voor die twee waren er geen adoptieplannen. De procedure had een adequate bescherming aan vader en zijn belang bij gezinshereniging moeten bieden. Tijdsverloop en lamelendigheid van de kinderbeschermingsinstanties en van de nationale rechter speelden een beslissende rol in het perspectief dat vader niet meer met zijn dochter herenigd kan worden. De rechter heeft immers nagelaten de onredelijkheid van de redenen die de autoriteiten gaven voor het uitblijven van contact, te weten het ontbreken van contacten nota bene op grond van gerechtelijk bevel, te ontmaskeren en veroordelen.

Het EHRM oordeelt dat de Spaanse autoriteiten verzuimd hebben om adequate en voldoende inspanningen te doen om de vader met zijn dochter en haar broers te herenigen. Artikel 8 EVRM is geschonden.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 18-06-2019

Zaaknummer: 16572/17